

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2ObdoV/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 1011201779
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Lenka Praženková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1011201779.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej, členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej, JUDr. Ivany Izakovičovej, JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Ivany Nemčekovej v spore žalobcu: Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond Bratislava, so sídlom Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, proti žalovanému: JUDr. Martina Mrázová, so sídlom kancelárie Šoltésovej 20, Bratislava, správca konkurznej podstaty úpadcu Západoslovenské tehelne, štátny podnik v likvidácii, so sídlom Moyzesova 2, Pezinok, IČO: 00 015 326, o vylúčenie vecí zo súpisu majetku konkurznej podstaty, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. k. 4Obo/10/2019-607 z 30. septembra 2020, takto

rozhodol:

v Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. septembra 2020, č. k. 4Obo/10/2019-607 v celom rozsahu, ako aj z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. marca 2019, č. k. 2Cbi/2/2011-565, a to vo výroku II., ktorým žalobu žalobcu vo zvyšku zamietol a vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania a vec v rozsahu zrušenia v r a c i a Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave, ako súd v tomto prípade prvej inštancie (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) rozsudkom č. k. 2Cbi/2/2011-565 zo dňa 26. marca 2019, vo výroku I. uložil žalovanému ako správcovi konkurznej podstaty úpadcu Západoslovenské tehelne, š. p., v likvidácii, Moyzesova 2, Pezinok, IČO: 00 012 326, povinnosť vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, vedené Okresným úradom X., katastrálny odbor, pre okres X., m. č. J., k. ú. J., ako parcely registra CKN:

- parc. č. 1073/2, druh pozemku: ostatné plochy, o výmere 2186 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1074, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, o výmere 532 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1084/1, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, o výmere 295 m², v podiele 1/1, - parc. č. 1084/2, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, o výmere 225 m², v podiele 1/1, - parc. č. 1085, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, o výmere 1339 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1086, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, o výmere 865 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1087, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, o výmere 296 m², v podiele 1/1,

- parc. č. 1094/10, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 483 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/11, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 498 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/12, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 487 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/13, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 494 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/14, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 60 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/15, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 161 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/16, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 219 m², v podiele 1/1,
a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. žalobu žalobcu vo zvyšku zamietol. Vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na ich náhradu.

2. Krajský súd rozhodol tak po tom, ako Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“, „NS SR“, „najvyšší súd“), ako súd odvolací, uznesením pod č. k. 4Obo/37/2015-539 zo dňa 28. apríla 2017 na odvolanie žalovaného postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C. s. p., v spojení s § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) zrušil predchádzajúci (v poradí druhý) rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 2Cbi/2/2011-511 zo dňa 4. novembra 2015 o zamietnutí žaloby v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd uložil prvoinštančnému súdu v ďalšom konaní vysporiadať sa so všetkými predloženými dôkazmi, vrátane kolaudačných rozhodnutí o povolení užívania stavieb, prípadne aj s návrhom žalobcu, aby sa súd v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. obrátil na ústredný správny orgán, pričom jeho úlohou bude zistiť charakter sporných nehnuteľností v čase účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. Súdu prvej inštancie uložil povinnosť vziať do úvahy charakter stavieb nachádzajúcich sa na sporných nehnuteľnostiach tak, aby súd mohol jednoznačne dospieť k záveru, či tieto nehnuteľnosti spĺňajú charakter nehnuteľností definovaných v § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb.

3. Súd prvej inštancie po vrátení veci odvolacím súdom vykonal dokazovanie listinami, ktoré sú obsahom spisu vedeného pod sp. zn. 2Cbi/2/2011, ako aj listinami na nariadenom pojednávaní, konanom dňa 26. marca 2011. Žalovaný vo svojom vyjadrení poukázal na právny a skutkový stav evidencie zápisu nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu tak, ako vyplýva z LV č. XXXX, k. ú. J., v nadväznosti na čo súd prvej inštancie zistil, že na predmetných nehnuteľnostiach je zapísané právo stavby, okrem nehnuteľností vedených pod parc. č. 1094/1, parc. č. 1904/8 (správne malo znieť č. 1094/8) a parc. č. 1077.

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil poukázaním na § 1 ods. 3 zákona č. 53/1966 Zb., o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 328/1991 Zb., o konkurze a vyrovnaní, § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku, § 6 ods. 1 a 3 zákona č. 111/1990 Zb., o štátnom podniku, § 1 ods. 1 písm. a/ až d/, ods. 2, § 17 ods. 1 písm. a/ body 1. až 6., písm. b/, ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb., o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, čl. 15 ods. 1 a 2 C. s. p., a § 191 C. s. p.

5. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že predmetom sporu je vylúčenie nehnuteľností zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu Západoslvenské tehelne, štátny podnik v likvidácii, Pezinok. Na základe výpisu z pozemkových kníh, pozemnoknižnej vložky č. 67, bolo zapísané vlastníctvo predmetných nehnuteľností v prospech Západoslvenské tehelne, národný podnik v Pezinku, a to v celosti, podľa vyhlášky Ministerstva priemyslu zo dňa 27. decembra 1945 a 7. marca 1946 a § 17 ods. 1 Dekréta prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. Uznesením Obvodného súdu Bratislava I zo dňa 30. decembra 1988, č. Pn35 bol národný podnik Západoslvenské tehelne, n. p., Pezinok zrušený ku dňu 31. decembra 1988. Majetková podstata, práva a povinnosti zo záväzkov zrušenej štátnej hospodárskej organizácie súvisiacej s doterajšou hospodárskou činnosťou, prešli od 1. januára 1989 na Západoslvenské tehelne, š. p., so sídlom v Pezinku. Na žiadosť žalobcu zo dňa 17. decembra 1992 správa katastra vykonal zápis predmetných nehnuteľností na žalobcu.

6. Súd sa ako prejudiciálnou otázkou zaoberal otázkou vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Žalobca svoje vlastnícke právo odvodzuje zo zápisu vykonaného správou katastra na

LV č. XXXX v súlade so zákonom č. 229/1991 Zb. Žalovaný odvodzuje vlastníctvo úpadcu k predmetu sporu z výmeru Povereníctva stavebníctva zo dňa 6. októbra 1954 a zo zápisu v pozemnoknižnej vložke (ďalej len „PK“) č. 67 a č. XXXX pre k. ú. J.. Výmer Povereníctva stavebníctva v Bratislave sa týkal znárodnenia majetku patriaceho Akciovým tehelniám a chemickým podnikom, závod J.. Predmetom znárodnenia boli aj sporné nehnuteľnosti. Na základe vyhlášky ministerstva priemyslu zo dňa 27. decembra 1954, zverejnenej v úradnom liste č. 273/15 zo dňa 26. januára 1946 a podľa vyhlášky ministerstva priemyslu zo dňa 7. marca 1946, zverejnenej pod č. 35/1126 Úradného vestníka zo dňa 14. mája 1946, ako aj na základe § 17 ods. 1 Dekréту prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., došlo k vkladu vlastníckeho práva v prospech Slovenských tehelní, n. p., Pezinok. Na základe uznesenia Obvodného súdu Bratislava I s účinnosťou od 1. januára 1989 prešli všetky práva a majtková podstata Západoslovenské tehelne, n. p., Pezinok na Západoslovenské tehelne š. p., Pezinok. Súd mal za preukázané zo zápisu v PK vložke č. XX a č. XXXX, k. ú. J., vlastníctvo sporných nehnuteľností v prospech Západoslovenské tehelne š. p. Časť nehnuteľností je na výpise z LV č. XXXX evidovaná s kódom využitia 37, 18; ide o pozemky, na ktorých sú skaly, svahy, rokliny, výmole, vysoké medze s krovím a iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok a dvor. Vo vzťahu k pozemkom, ku ktorým súd zistil túto klasifikáciu, nie je zapísaný právny vzťah k žiadnej stavbe.

7. Na takto zistenom skutkovom základe súd prvej inštancie zistil, že na pozemkoch parc. č. 1094/1 a parc. č. 1094/8, nie sú zapísané žiadne stavby, ktoré by boli evidované na predmetných pozemkoch. Súd poukázal na závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu SR pod č. k. 4Obo/95/2012-175 zo dňa 31. júla 2013 v časti, v ktorej odvolací súd uviedol, že „z ust. zákona č. 229/1991 Zb.“ vyplýva, že pozemkový fond spravuje pozemky vo vlastníctve štátu, ktoré tvoria poľnohospodársky alebo lesný pôdny fond a zastavané pozemky len v prípade, ak sa na nich nachádzajú budovy a stavby definované v ust. § 1 ods. 1 písm. b/ a c/ zákona č. 229/1991 Zb. Dôvodom zrušenia vydaného rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 18. septembra 2012 v konaní pod sp. zn. 2Cbi/2/2012 bola skutočnosť, že konajúci súd podľa záverov odvolacieho súdu, ktorým je súd prvej inštancie viazaný, nevzal do úvahy skutočnosť, že v katastri nehnuteľností sú predmetné pozemky evidované s kódom využitia pozemkov 37 a 18, čo znamená, že ide o pozemky, na ktorých sú skaly, svahy, rokliny, výmole, vysoké medze s krovím, kamením a iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok a dvor. Súd prejednávajúci predmet sporu (žaloby) je viazaný právnym názorom súdu vyjadreným v odôvodnení už uvedeného uznesenia NS SR. S poukazom na tieto závery, ako aj listiny, ktoré sú založené v spise vedenom pod sp. zn. 2Cbi/2/2011, súd ustálil, že žalobca preukázal, že na parcelách:

- parc. č. 1073/2, druh pozemku: ostatné plochy, o výmere 2186 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1074, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 532 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1084/1, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 295 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1084/2, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 225 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1085, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 1339 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1086, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 865 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1087, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 296 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/10, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 483 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/11, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 498 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/12, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 487 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/13, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 494 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/14, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 60 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/15, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 161 m², v podiele 1/1,
- parc. č. 1094/16, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorie, o výmere 219 m², v podiele 1/1, sú evidované zapísané stavby, ktoré preukazujú právny vzťah k predmetným pozemkom, preto súd vyhovel v tejto časti žalobe o vylúčenie veci zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu (žalovaného). Vo vzťahu k parcelám registra CKN, vedeným na LV č. XXXX pre k. ú. J., obec E., okres X., a to parc. č. 1094/1, o výmere 68 761 m², zastavaná plocha a nádvorie, ako aj vo vzťahu k parc. č. 1094/8 o výmere 1255 m², ostatná plocha, súd dospel k záveru, že predmetné pozemky sú evidované s kódom využitia 18 a 37 a že na týchto parcelách nie je zapísaný žiaden právny vzťah k stavbe. Predmetné skutočnosti neboli zo strany žalobcu vyvrátené. Vyššie uvedené skutočnosti súd zistil z výpisu z katastra nehnuteľností a údajov v ňom uvedených, ktoré považuje za právne záväzné, zodpovedajúce a

preukazujúce skutkový stav veci. V konaní žiadna z procesných strán nevyvrátila skutočnosti, ktoré sú evidované na dotknutom liste vlastníctva, preto súd z týchto údajov vychádzal, považoval ich za právne záväzné a vo vzťahu k posúdeniu predmetu sporu za preukázané. S poukazom na tieto zistenia a závery, súd žalobu v tejto časti zamietol.

8. Súd pri rozhodovaní vychádzal aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 4Obo/37/2015 zo dňa 28. apríla 2017, ktorým najvyšší súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie pod č. k. 2Cbi/2/2011-511 zo dňa 4. novembra 2015 a uložil mu, aby sa v konaní vysporiadal so všetkými predloženými dôkazmi, teda aj s kolaudačnými rozhodnutiami a rozhodnutiami o povolení užívania stavieb. Súd nižšej inštancie zaviazal, aby vzal do úvahy charakter stavieb nachádzajúcich sa na sporných nehnuteľnostiach, aby mohol jednoznačne dospieť k záveru, či tieto nehnuteľnosti spĺňajú charakter nehnuteľností definovaných v § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. Konajúci súd sa preto zaoberal vyššie uvedenými skutočnosťami, ktoré vyplývali z bodu 20. odôvodnenia predmetného rozhodnutia odvolacieho súdu a z vykonaného dokazovania zistil, že na pozemkoch, ktoré sú uvedené v petite rozsudku, sú registrované práva k stavbám, preto predmetné pozemky vylúčil z konkurznej podstaty žalovaného. V ostatnej časti nezistil registráciu/zápis stavieb, a to na pozemkoch parc. č. 1094/1 a parc. č. 1094/8, na ktorých na dotknutom LV č. XXXX pre k. ú. J., obec X., okres X., nie je zapísaný žiaden právny vzťah k stavbe, ktorá by bola evidovaná na dotknutých parcelách/pozemkoch, ako je uvedené v prípade ostatných pozemkov, ktoré súd vylúčil z podstaty žalovaného. Nakoľko išlo o otázku právneho posúdenia veci, pre účely ustálenia týchto skutkových a právnych záverov súd vychádzal v rámci dokazovania z listín tak, ako sú založené v spise sp. zn. 2Cbi/2/2011. Vychádzal predovšetkým zo zápisu údajov evidovaných na LV č. XXXX, vedenom pre k. ú. J., ku dňu vydania rozsudku. Uvedené mal za preukázané ku dňu vydania rozsudku vo veci samej.

9. Zamietnutie časti žaloby súd prvej inštancie dôvodil tým, že žalobca nepreukázal a nedoložil žiadne relevantné právne dôkazy, ktoré by zakladali vyhovie jeho nároku uplatneného žalobou vo vzťahu k parcelám registra CKN zapísaným na LV č. XXXX pre k. ú. J. ako parc. č. 1094/1, o výmere 68 761 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, ako aj parc. č. 1094/8 o výmere 1 255 m², druh pozemku: ostatná plocha, kde nie sú zapísané žiadne právne vzťahy k stavbe, ktorá by sa nachádzala na predmetných pozemkoch, ako aj na základe tej skutočnosti, že predmetné pozemky sú registrované so spôsobom využitia kód 18 a 37, čo predstavuje dvor, alebo parcelu, na ktorej sú skaly, svahy, rokliny, alebo výmole, vysoké medze z krovín, alebo kamenín, resp. iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok.

10. Súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ sa nepreukáže opak, je viazaný skutočnosťami, ktoré vyplývajú z výpisu z LV č. XXXX pre k. ú. J., pričom žiadna zo strán sporu uvedené skutočnosti v konaní nenamietala. Žalobca v tejto časti žaloby neuniesol dôkazné bremeno tvrdených skutočností, naopak žalovaný preukázal dôvody, ktoré zakladajú oprávnenosť a dôvodnosť zápisu predmetných nehnuteľností do konkurznej podstaty žalovaného. V neprospech žalobcu svedčí aj listina založená na č. l. 267, z ktorej obsahu vyplýva, že žalobca síce predložil kópie výpisov a evidenčných listov z rokov 1999, 2001, avšak evidenčný list z roku 1991 (rozhodné obdobie pre posúdenie žalobného nároku, nakoľko žalobca odvodzuje svoje práva od zákona č. 229/1991 Zb.) súdu nepredložil, nakoľko sa tento evidenčný list údajne nezachoval. Žalobca tak nepreukázal, že ku dňu účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. existoval právny vzťah titulom evidenčného listu z roku 1991, ktorým by vedel potvrdiť, že na pozemkoch sú postavené hospodárske budovy, ktoré mali byť v nepretržitom užívaní žalobcu k rozhodnému obdobiu roku 1991. V tejto časti preto žalobca neuniesol dôkazné bremeno tvrdených skutočností. Naopak, žalovaný v konaní preukázal právny titul oprávňujúci a zakladajúci dôvodnosť jeho postupu vo vzťahu k parcelám, ktoré nadobudol žalovaný. Žalovaný vychádzal pri svojich tvrdeniach nielen z listín, ktoré sú obsahom spisu, ktorými preukazoval nadobudnutie predmetných nehnuteľností žalovaným, ako oprávnený právny titul, od ktorého odvodzoval dôvodnosť zápisu predmetu sporu do súpisu podstaty úpadcu (žalovaného), ale vychádzal aj z rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorými je súd nižšej inštancie viazaný. Poukazujúc na obsah spisu a listiny, ktoré súd prvej inštancie považoval za potrebné vykonať v rámci dokazovania, a to najmä listinou - LV č. XXXX pre k. ú. Y., obec X., okres X., súd konštatoval, že zistil skutkové a právne závery, ktoré odôvodňujú dôvodnosť vydaného rozsudku.

11. Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 4Obo/10/2019-607 z 30. septembra 2020 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. marca 2019, č. k. 2Cbi/2/2011-565 v napadnutom výroku II., ktorým bola žaloba v časti zamietnutá. Ohľadne trov odvolacieho konania rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Vzhľadom na konštatovanie vecnej správnosti napadnutého rozsudku krajského súdu a stotožnenie sa s dôvodmi uvedenými v písomnom vyhotovení rozsudku krajským súdom, odvolací súd za aplikácie § 387 ods. 2 C. s. p. odkázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

12. Predmetom odvolacieho konania zostal nárok žalobcu na vylúčenie sporných nehnuteľností zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu, a to pozemkov parc. č. 1094/1 a parc. č. 1094/8 zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. J., ohľadne ktorých žalobca nebol neúspešný.

13. Odvolací súdom bolo zistené, že sporné nehnuteľnosti boli využívané na tehliarsku výrobu podnikom Akciové tehelne a chemické podniky, účastinnej spoločnosti v V., závod v J.. Podľa výmeru Povereníctva stavebníctva v Bratislave zo dňa 6. októbra 1954 (č. l. 35 - 36), bol podnik Akciové tehelne a chemické podniky, účastinnej spoločnosti v V., znárodnený. Podľa vyhlášky ministra priemyslu zo dňa 27. decembra 1945, uverejnenej v Úradnom liste č. 273/15 zo dňa 26. januára 1946 a podľa vyhlášky ministra priemyslu zo dňa 7. marca 1946, uverejnenej pod č. 35/1126 Úradného vestníka zo dňa 14. mája 1946, ako aj na základe § 17 ods. 1 dekrétu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., došlo k vkladu majetkovej podstaty menovaného podniku v rozsahu znárodnenia, do Slovenských tehelní, národný podnik L.. Následne, na základe uznesenia Obvodného súdu Bratislava I zo dňa 30. decembra 1988 (č. l. 37), bola dňom 31. decembra 1988 zrušená štátna hospodárska organizácia Západoslovenské tehelne, národný podnik, Pezinok, pričom majetková podstata, práva a povinnosti zo záväzkov zrušenej organizácie, prešli s účinnosťou od 1. januára 1989 na Západoslovenské tehelne, štátny podnik, Pezinok (úpadca).

14. Odvolací súd poukázal na výpis LV č. XXXX, vedeného pre okres X., obec X., k. ú. J., z ktorého je zrejmé, že pozemky parc. č. 1094/1 o výmere 68 761 m², zastavaná plocha a nádvorie a parc. č. 1094/8 o výmere 1 255 m², ostatná plocha, sú evidované so spôsobom využívania pozemku 18 - pozemok, na ktorom je dvor, resp. 37 - pozemok, na ktorom sú skaly, svahy, rokliny, výmole, vysoké medze s krovím alebo kamením a iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok. V dôsledku toho skonštatoval, že v označenom výpise z listu vlastníctva je zřejmý charakter využívania predmetných pozemkov (parc. č. 1094/1 a č. 1094/8), pričom túto skutočnosť, teda že na označených pozemkoch nie sú v katastri nehnuteľností evidované žiadne stavby, ani budovy (ako podmienka toho, aby takéto pozemky vo vlastníctve štátu - na ktorých sa nachádzajú stavby alebo budovy definované v § 1 ods. 1 písm. b/ a c/ zákona č. 229/1991 Zb., spravoval pozemkový fond), nenamietla v konaní ani jedna zo sporových strán. Podľa odvolacieho súdu, súd prvej inštancie dal jasnú odpoveď na otázku týkajúcu sa charakteru sporných nehnuteľností v nadväznosti na právo správy týchto nehnuteľností Slovenským pozemkovým fondom. Keďže sa na predmetných pozemkoch stavby nenachádzajú, tieto v správe pozemkového fondu, s poukazom na § 17 ods. 1, v spojení s § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb., byť nemôžu. Stotožnil sa s dostatočným odôvodnením súdu prvej inštancie aj v časti týkajúcej sa neunesenia dôkazného bremena žalobcu ohľadne tvrdenia o tom, že k rozhodnému obdobiu - roku 1991 (účinnosti zákona č. 229/1991 Zb.) boli na sporných pozemkoch postavené hospodárske budovy, ktoré mali byť v nepretržitom užívaní žalobcu. Toto svoje tvrdenie žalobca preukázať nevedel, nakoľko sa nezachoval evidenčný list z roku 1991, čím sa žalobca dostal do dôkaznej núdze.

15. Za nedôvodnú odvolací súd vyhodnotil námietku žalobcu, ktorou súdu prvej inštancie vytkol, že nepostupoval podľa § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. a neobrátil sa na ústredný orgán štátnej správy, napriek tomu, že podľa názoru odvolacieho súdu, ktorým bol prvoinštančný súd viazaný, mal takýto postup zvážiť. Podľa odvolacieho súdu nešlo o taxatívne uloženú povinnosť, ale o odporúčanie a aj samotný žalobca v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie „...mal takýto postup zvážiť.“

16. Odvolací súd vyjadril názor, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo. Pokiaľ dôkaz nevykonal (evidenčný list z roku 1991, resp. dopyt na ústredný správny orgán), tak uvedené bolo spôsobené objektívnou neexistenciou dôkazu (evidenčný list z roku 1991 sa nezachoval), resp. dopyt na ústredný správny orgán nebol vykonaný vzhľadom na dostatok iných dôkazov, ktorými mal súd nepochybne preukázaný skutkový stav veci, z ktorého mohol náležite vyvodiť svoj právny záver.

17. Napokon k námietke žalobcu, spočívajúcej v tvrdení, že súd prvej inštancie sa odklonil od právneho názoru Najvyššieho súdu SR o nutnosti doplnenia dokazovania so zameraním na zistenie, či predmetné nehnuteľnosti spĺňajú charakter nehnuteľností definovaných v § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb., odvolací súd uviedol, že najvyšší súd svojím uznesením (č. k. 4Obo/37/2015-539 zo dňa 28. apríla 2017) zrušil predchádzajúci, odvolaním napadnutý, prvoinštančný rozsudok pre jeho nepreskúmateľnosť, nakoľko z neho nevyplývalo, ako sa s dôkazmi predloženými žalobcom vysporiadal, nakoľko tieto vo svojom rozsudku ani neuviedol. Uložil preto súdu prvej inštancie, aby sa v ďalšom konaní, zaoberal všetkými predloženými dôkazmi a svoje rozhodnutie dostatočne jasne a zrozumiteľne odôvodnil. Právny názor, záväzný pre súd nižšej inštancie, nevysslovil.

18. Proti tomuto rozsudku podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

19. Pokiaľ ide o dôvod podľa § 420 písm. f/ C. s. p., dovolateľ tvrdí, že v konaní došlo k nesprávnemu procesnému postupu tým, že:

a/ odvolací súd nevysvetlil ústavne konformným spôsobom nevykonanie predložených dôkazov žalobcu prvoinštančným súdom - kolaudačnými rozhodnutiami, rozhodnutiami o povolení užívania stavieb a stanoviskom Družstva podielnikov Devín zo dňa 11. apríla 2014, ktoré písomne potvrdilo, že nehnuteľnosti užíva nepretržite od roku 1951 až po súčasnosť a na nehnuteľnostiach vybudovalo už v roku 1951 svojpomocne ošipáreň, kurín, kukuričnú sušiareň a maštal pre 100 kráv na pozemku súčasného hospodárskeho dvora,

b/ absencia odôvodnenia nevykonania výsluchu svedka Ing. H. X., ktorý bol predsedom družstva v rozhodnom období roku 1991,

c/ neobrátenie sa na ústredný správny orgán za účelom zistenia charakteru sporných nehnuteľností v čase účinnosti zákona č. 229/1991 Zb.,

d/ z rozsudku nevyplýva logický záver, ktorý odvolací súd zistil pri preskúmaní skutkového a právneho stavu. Na jednej strane odvolací súd uznal, že dotknuté nehnuteľnosti, ktoré boli súdom prvej inštancie vylúčené z konkurznej podstaty úpadcu, patria do zákonnej správy žalobcu bez toho, aby súd skúmal a zdôvodnil ich charakter podľa § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. k 24. júna 1991 a na druhej strane vylučuje aplikáciu § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. k nehnuteľnostiam, ku ktorým prvoinštančný súd žalobu zamietol z dôvodu, že ku dňu vydania rozsudku na nich nie sú v katastri nehnuteľností zapísané žiadne hospodárske stavby, čo údajne dokazuje kód využitia pozemku na liste vlastníctva. Podľa žalobcu z rozsudku nevyplýva zásadná odpoveď týkajúca sa toho, že na základe čoho dospel odvolací súd k takémuto právnomu názoru, keďže zo skutkového stavu mal preukázané, že ide o ucelený hospodársky dvor a z platnej právnej úpravy spravuje žalobca aj zastavané pozemky a stavby, ktoré nie sú zapísané v katastri nehnuteľností, ale slúžia poľnohospodárskej výrobe. V dôsledku uvedeného mal súd prvej inštancie doplniť dokazovanie so zameraním na zistenie, či predmetné nehnuteľnosti spĺňajú charakter nehnuteľností definovaných v § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb., pričom podstatný je charakter nehnuteľností v čase nadobudnutia účinnosti zákona.

20. Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá podľa neho v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolateľ nesúhlasí s právnym názorom odvolacieho súdu spočívajúcom v tom, že z ust. zákona č. 229/1991 Zb. vyplýva, že pozemkový fond spravuje pozemky vo vlastníctve štátu, ktoré tvoria poľnohospodársky alebo lesný pôdny fond a zastavané pozemky len v

prípade, ak sa nich nachádzajú budovy a stavby definované v ust. § 1 ods. 1 písm. b/ a c/ zákona č. 229/1991 Zb. a keďže sa na predmetných pozemkoch stavby nenachádzajú, dospel k záveru, že tieto v správe pozemkového fondu nemôžu byť s poukazom na § 17 ods. 1 v spojení s § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. Vzhľadom na spochybnenie zákonnej správy Slovenského pozemkového fondu k pozemkom, ktoré sú v katastri nehnuteľností evidované v stave registra C ako druh pozemku „zastavané plochy a nádvorí“ bez zapísanej stavby a druh pozemku ostatné plochy a v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu sa doposiaľ táto právna otázka podľa dovolateľa neriešila, ktorá bola ním označená aj za podstatnú pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Bolo odkázané aj na to, že dovolateľova správa k poľnohospodárskemu majetku štátu, ktorý je v katastri nehnuteľností takto označený, nebola doteraz spochybňovaná a nakoľko sa týka všetkých pozemkov vo vlastníctve štátu v hospodárskych dvoroch, jedná sa aj o otázku zásadného právneho významu. Dovolateľ argumentoval aj tým, že aj keď dvory a manipulačné a obslužné plochy hospodárskych dvorov nie sú expressis verbis uvádzané ako stavby, z účelu a zmyslu je evidentné, že aj takéto pozemky majú charakter zastavaných pozemkov, resp. pôdy, ktorá patrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, tak ako ju má na mysli ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. V čase účinnosti zákona č. 229/1991 Zb., podľa ktorého prešli dotknuté nehnuteľnosti do správy dovolateľa, platil zákon č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ktorý definoval poľnohospodársky pôdny fond v § 2 ods. 1 širšie.

21. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok odvolacieho súdu v tej časti rozhodnutia, ktorým v napadnutej zamietajúcej časti vo výroku II. potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

22. Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s ust. § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p., skúmal či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p. veta pred bodkočiarkou), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a aj dôvodné, a preto rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok prvoinštančného súdu v rozsahu dovolania zrušil (§ 449 ods. 1 a 2 C. s. p.) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

24. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 C. s. p.

25. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

27. Podľa § 431 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom

spočíva táto vada.

28. Podľa § 432 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

29. Podľa § 440 C. s. p., dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

30. Dovolateľ v dovolaní ako dôvod, z ktorého vyvodzuje jeho prípustnosť, uvádza ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p., keď v dovolaní poukazuje na vady odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku a má tento rozsudok za arbitrárny, nedostatočne odôvodnený a nelogický. Dovolateľ primárne vytýka súdom oboch inštancií skutočnosť, že sa vôbec nevyporiadali s ním predloženými dôkazmi, a to konkrétne s kolaudačnými rozhodnutiami, rozhodnutiami o povolení užívania stavieb a stanoviskom Družstva podielnikov Devín zo dňa 11. apríla 2014, ktoré označil za podstatné dôkazy vo veci stavieb a ich charakteristiky. Ďalšou bola námietka, že súdy v odôvodnení neuviedli ani to, z akého dôvodu súd prvej inštancie nepostupoval podľa § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb., a neobrátil sa na ústredný orgán štátnej správy, pričom odvolací súd sa iba stotožnil s konaním súdu prvej inštancie. Súdom vyčíta aj absenciu odôvodnenia nevykonania výsluchu svedka Ing. Antona Beleša, ktorý bol predsedom družstva v rozhodnom období roku 1991. Za zmätočné dovolateľ označil konštatovanie odvolacieho súdu, ak na jednej strane uznal, že dotknuté nehnuteľnosti, ktoré boli súdom prvej inštancie vylúčené z konkurznej podstaty úpadcu, patria do zákonnej správy žalobcu bez toho, aby súd skúmal a zdôvodnil ich charakter podľa § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. k 24. júna 1991 a na druhej strane vylučuje aplikáciu § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. k nehnuteľnostiam, ku ktorým prvoinštančný súd žalobu zamietol z dôvodu, že ku dňu vydania rozsudku na nich nie sú v katastri nehnuteľností zapísané žiadne hospodárske stavby, čo údajne dokazuje kód využitia pozemku na liste vlastníctva.

31. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

32. Pokiaľ žalobca v dovolaní namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd pripomína, že dovolací súd vo svojich rozhodnutiach vydaných po 1. júli 2016 odkazoval aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 3. decembra 2015 pod č. R 2/2016 podľa ktorého: „Nepreskúmateľnosť“ rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Dovolací súd v tomto smere poukazuje na názor ústavného súdu vyslovený v uznesení sp. zn. I. ÚS 44/2021 z 26. januára 2021, vo vzťahu k aplikabilite stanoviska č. R 2/2016 po 1. júli 2016, v zmysle ktorého: „z ústavnoprávneho hľadiska, ako aj z hľadiska relevantnej judikatúry ESEF ťažko bez ďalšieho prijať názor najvyššieho súdu vyslovený v jeho stanovisku R 2/2016, pretože k podstatnej zmene v právnej úprave prípustnosti dovolania po 1. júli 2016 nesporne došlo, pričom nemožno odhliadnuť od skutočnosti, že rovnakú, ale ani obdobnú úpravu, ktorá bola obsiahnutá v § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (tzv. iná vada), Civilný sporový poriadok vo vzťahu k dovolaniu, resp. jeho odôvodneniu už výslovne ani neobsahuje. Aktuálnosť stanoviska po nadobudnutí účinnosti novej právnej úpravy dovolania je preto potrebné chápať v tom zmysle, že pokiaľ rozhodnutie

odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý proces do textu zákona sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnilí.“ K tomu pozri tiež rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 120/2020.

33. Dovolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR pod sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13. novembra 2018, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 47/2018, ktorého právna veta znie: „Odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku“. V bode 35 odôvodnenia predmetného nálezu ÚS SR konštatoval, že „absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama o sebe zakladá porušenie sťažovateľom namietaného základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, i práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“)“.

34. Jednou z garancií obsiahnutých v pojme práva na spravodlivý proces je aj celkom nepochybne právo účastníka na riadne odôvodnenie rozhodnutia, nielen na uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky odvolateľa zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom. K naplneniu tohto dovolacieho dôvodu preto nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou, či svojvoľnosťou. Striktné oddeľovanie procesného postupu súdu a rozhodnutia, ktorý je jeho sumárom a výsledkom, nie je ústavne udržateľným konceptom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (nálež ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 419/2021 z 30. septembra 2021). K tomu pozri tiež rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 120/2020.

35. S poukazom na vyššie uvedené (body 31. - 33.) dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vykazuje znaky nepreskúmateľnosti rozhodnutia, nakoľko neobsahuje zásadné vysvetlenie - zdôvodnenie k niektorým podstatným námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní.

36. Dovolací súd poukazuje na ust. § 387 ods. 3 C. s. p., podľa ktorého odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie (táto povinnosť však neznamená povinnosť súdu stotožniť sa so stanoviskom strany alebo jej právnymi názormi, je však potrebné so stanoviskami strán sporu prednesenými ku skutočnostiam, ktoré sú pre rozhodnutie sporu podstatné, argumentačne sa vysporiadať). Odvolací súd sa musí taktiež v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami a námietkami uvedenými v odvolaní.

37. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie vykazuje znaky nepreskúmateľnosti rozhodnutia, nakoľko neobsahuje zásadné vysvetlenie - zdôvodnenie k niektorým podstatným námietkam žalobcu uvedených v odvolaní. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) nevyplýva, že by sa zaoberali odvolacou argumentáciou žalobcu spočívajúcou v tom, že by sa vyjadrili k jeho predloženým dôkazom, a to ku kolaudačným rozhodnutiam, rozhodnutiam o povolení užívania stavieb pochádzajúcich spreď roku 1991, a tiež k stanovisku Družstva podielnikov Devín zo dňa 11. apríla 2014. Z odôvodnení súdov nižšej inštancie nevyplýva, že by sa zaoberali, resp. nejakým spôsobom sa vyjadrili k vyššie uvedeným dôkazom predložených žalobcom. Z obsahu ich rozhodnutí nevyplýva, že by dané dôkazy zhodnotili, či podrobili prieskumu. V rozhodnutiach nie sú ani len spomenuté, resp. ak sú, tak len vo všeobecnej rovine bez toho, aby z ich odôvodnenia vyplynul záver, ako sa odvolací súd, či súd prvej inštancie vypořiadal s tým konkrétnym predloženým dôkazom. Súď je pritom povinný vyrovnat' sa s argumentmi strán, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci (a to vrátane ústavnoprávnych

argumentov), teda uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov. Ak súd odmietne argument strany, musí ho v odôvodnení rozhodnutia vyvrátiť alebo aspoň spochybniť. Súd nižšej inštancie však uvedené dôkazy nehodnotil, len sa zmohli na všeobecné vyjadrenia spočívajúce v tom, že postupovali podľa právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. k. 4Obo/37/2015-539 zo dňa 28. apríla 2017. Pri zdôvodnení súd prvej inštancie zreteľne uviedol len to, že vychádzal z výpisu LV č. XXXX ku dňu vydania rozsudku, na ktorom nie sú zapísané žiadne právne vzťahy k stavbe, ktorá by sa nachádzala na predmetných pozemkoch, ako aj na základe toho, že predmetné pozemky sú registrované so spôsobom využitia kódom 18 a 37, čo predstavuje dvor, alebo parcelu, na ktorej sú skaly, svahy, rokliny, alebo výmole, vysoké medze z krovín, alebo kamenín, resp. iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok. Uviedol, že na škodu žalobcu bolo aj to, že sa mu nepodarilo predložiť evidenčný list z roku 1991 (rozhodné obdobie pre posúdenie žalobného nároku). Vzhľadom na vyššie uvedené z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie a rovnako ani z odôvodnenia odvolacieho súdu nevyplývalo že by sa nejakým spôsobom vyjadril k doloženým kolaudačným rozhodnutiam, rozhodnutiam o povolení užívania stavieb vo vzťahu k parcelám, registra CKN, parc. č. 1094/1, o výmere 68 761 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, ako aj parc. č. 1094/8 o výmere 1 255 m², druh pozemku: ostatná plocha, zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. J., obec J., okres X. a namietanému stanovisku Družstva podielnikov Devín zo dňa 11. apríla 2014. Súd prvej inštancie tak nepostupoval v zmysle pokynov rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Obo/37/2015-539 zo dňa 28. apríla 2017, podľa ktorého bolo potrebné sa vysporiadať „so všetkými predloženými dôkazmi, teda aj s kolaudačnými rozhodnutiami a rozhodnutiami o povolení užívania stavieb“, pričom uvedené nenapravil ani odvolací súd. Za predpokladu, aj keď súdy nižšej inštancie žalobcom predložené dôkazy nepovažovali za podstatné pre rozhodnutie vo veci samej, ich povinnosťou bolo v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. odôvodniť, prečo konkrétny dôkaz nepovažuje za podstatný pre rozhodnutie vo veci samej. Takýto nedostatok odôvodnenia spolu s tzv. opomenutými dôkazmi (o ktorých súd v konaní nerozhodol vôbec, pozn.) zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

38. K odvolacej námietke žalobcu spočívajúcej v namietaní, že súd prvej inštancie sa aj napriek uloženej povinnosti na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Obo/37/2015-539 zo dňa 28. apríla 2017, neobrátil sa na ústredný správny orgán podľa § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. za účelom zistenia charakteru sporných nehnuteľností v čase účinnosti zákona č. 229/1991 Zb., odvolací súd v bode 37. až 39. odôvodnenia rozsudku len konštatoval, že v danom prípade sa jednalo len o odporúčanie a nie taxatívne uloženú povinnosť v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. obrátiť sa na ústredný správny orgán. Dovolací súd ohľadne danej dovolacej námietky však musí konštatovať, že z odôvodnenia súdu prvej inštancie nevyplýva, že by súd prvej inštancie svoj procesný postup spočívajúci v neobrátení sa na ústredný správny orgán podľa § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. nejakým spôsobom zdôvodnil uvedením dôvodu, prečo sa rozhodol neobrátiť sa na ústredný správny orgán za účelom zistenia charakteru sporných nehnuteľností. Odvolací súd síce v bodoch 37. až 39. odôvodnenia svojho rozhodnutia reagoval na odvolaciu námietku žalobcu, avšak neuviedol, resp. nezdôvodnil konkrétne prečo postup súdu prvej inštancie spočívajúci v neobrátení sa na ústredný správny orgán, považuje za správny, resp. pre rozhodnutie veci nepotrebný. Inak povedané absentuje odôvodnenie, prečo súdy takýto postup nezhľadeli z hľadiska právnej istoty a dostatočne zisteného skutkového stavu za účelom vylúčenia akejkoľvek pochybnosti.

39. Bez odôvodnenia ostalo aj nevykonanie vypočutia svedka Ing. H. X., ktorý bol predsedom družstva v rozhodnom období roku 1991. Bolo poukázané na zápisnicu z pojednávania ohľadne jeho nevykonania (viď. č. I. 552). Absenciu riadneho odôvodnenia vo veci nevykonania navrhnutého vypočutia dovolateľ namietal už v rámci ním podaného odvolania, pričom uvedené z písomného odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by sa odvolací súd zaoberal predmetnou odvolacou námietkou. Za zmätočnú argumentáciu považuje dovolací súd, ak žalovaný tvrdí, že „vraj odôvodnenie nevykonania vypočutia navrhovaného svedka vyplýva z elektronickej nahrávky pojednávania“. Táto nahrávka sa v spise nenachádza a podľa tvrdenia protistrany pre technické problémy sa nahrávanie pojednávania v ten deň neuskutočnilo. Avšak aj keby uvedené bolo v zápisnici, či nahrávke z pojednávania, nepostačovalo by to pre konštatovanie, že odvolací súd sa riadne vysporiadal s touto odvolacou námietkou žalobcu v odôvodnení svojho rozhodnutia, keďže v odôvodnení svoje vysvetlenie stranám sporu neposkytol.

40. Skutočnosti tvrdené dovolateľom a osvedčené obsahom spisu preukazujú, že odvolací súd sa pri posudzovaní dôvodnosti odvolania žalobcu v rozhodnutí nevysporiadal nielen s podaným návrhom žalobcu na vykonanie dôkazu výsluchom svedka Ing. H. X. (podpredseda družstva v rozhodnom období v roku 1991), ale sa nevyjadril ani k podstatným dôkazom týkajúcim sa stavieb a ich charakteristiky (kolaudačné rozhodnutia, rozhodnutia o povolení užívania stavieb, stanovisko Družstva podielnikov Devín zo dňa 11. apríla 2014 pochádzajúcich pred rokom 1991), a taktiež nezdôvodnil žiadnym spôsobom, prečo súdy nižších inštancií nezávažili postup v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. a v pochybnostiach sa neobrátili na ústredný orgán štátnej správy, hoci vyššie uvedené skutočnosti boli uložené zrušujúcim rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Obo/37/2015-539 zo dňa 28. apríla 2017. Aj napriek tomu, že súdy nevykonali žalobcom navrhované dôkazy a ani ich nevykonanie riadne nevysvetlili vo svojich rozhodnutiach, konštatovali na strane žalobcu neunesenie dôkazného bremena. Uvedený postup sa preto nejaví ako postup súladný so spravodlivým súdnym procesom.

41. So zreteľom na uvedené možno konštatovať, že ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd náležitým spôsobom svoje rozhodnutie neodôvodnil tak, aby dalo odpoveď na všetky podstatné otázky súvisiace s predmetom rozhodovaného sporu. Z uvedených dôvodov súdne rozhodnutia je treba považovať v okolnostiach rozhodovaného sporu za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu ako strany sporu na spravodlivý proces a konanie tak bolo zaťažené vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. Dovolací súd preto rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie podľa § 449 ods. 1 a 2 C. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa § 450 C. s. p. na ďalšie konanie, v ktorom sa vysporiada s vytýkanými vadami, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s § 220 ods. 2 C. s. p.

42. Pri dovolacom dôvode vyvedenom z § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., je dovolateľ povinný tento dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 8. júna 2017 pod sp. zn. 3Cdo/52/2017).

43. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. predpokladá, aby dovolací súd posúdil, či ide o právnu otázku, ktorú dovolací súd dosiaľ neriešil, či na jej vyriešení rozhodnutie odvolacieho súdu od záviselo, a preto je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Základným predpokladom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. teda je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti, doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí, a ktoré nebolo vyriešené najvyššou súdnou autoritou). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a teda aj pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale výlučne záver súdu rozhodujúceho o jej dovolaní (porovnaj tiež uznesenie NS SR sp. zn. 3Obdo/28/2018 zo dňa 16. augusta 2018).

44. Dovolací súd konštatuje, že z obsahu dovolania žalobcu možno vyvodiť, že namieta nesprávny právny názor odvolacieho súdu, podľa ktorého Slovenský pozemkový fond (ďalej aj „SPF“) spravuje zastavané pozemky iba v prípade, že sa na nich nachádzajú stavby evidované v katastri nehnuteľností. V rámci argumentácie žalobca podotkol, že aj keď dvory a manipulačné a obslužné plochy hospodárskych dvorov nie sú *expressis verbis* uvádzané ako stavby, z účelu a zmyslu je evidentné, že aj takéto pozemky majú charakter zastavaných pozemkov, resp. pôdy, ktorá patrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, tak ako ju má na mysli ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. V tejto spojitosti bolo poukázané, že v čase účinnosti zákona č. 229/1991 Zb., podľa ktorého prešli dotknuté nehnuteľnosti do správy dovolateľa, platil zákon č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ktorý definoval

poľnohospodársky pôdny fond v § 2 ods. 1 širšie, pričom odvolací súd spochybnil zákonnú správu SPF k pozemkom, ktoré sú v katastri nehnuteľností evidované v stave registra C ako druh pozemku zastavané plochy a nádvoria bez zapísanej stavby a druh pozemku ostatné plochy. V rozhodovacej praxi dovolacieho súdu sa doposiaľ táto právna otázka neriešila. Nakoľko doposiaľ správa k poľnohospodárskemu majetku štátu SPF, ktorý je v katastri nehnuteľností takto označený nebola doteraz spochybňovaná a nakoľko sa týka všetkých pozemkov vo vlastníctve štátu v hospodárskych dvoroch, ide v danom prípade aj o otázku zásadného právneho významu.

45. Dovolací súd konštatuje, že odpoveď na otázku dovolateľa, nebola doposiaľ výslovne judikovaná, pričom ide o otázku pre rozhodnutie súdu kľúčovú a dovolateľ predostrel v dovolaní vlastnú argumentáciu na jej riešenie, čo opodstatňuje prípustnosť dovolania podľa § 421 ods.1 písm. b/ C. s. p.

46. Vzhľadom k tomu, že vyššie uvedené náležitosti dovolanie v časti dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. žalobcu spĺňa, dovolací súd preto dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je v danom prípade procesne prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.; následne preto skúmal, či je podané dovolanie dôvodné (teda či ním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci).

47. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. (v znení účinnom ku dňu 24. júna 1991), zákon sa vzťahuje na:

- a) pôdu, ktorá tvorí poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrí a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom aj na pôdu, ktorá tvorí lesný pôdny fond (ďalej len „pôda“),
- b) obytné budovy, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, včítane zastavaných pozemkov,
- c) hospodárske budovy a stavby slúžiace poľnohospodárskej a lesnej výrobe alebo s ňou súvisiacemu vodnému hospodárstvu, včítane zastavaných pozemkov,
- d) iný poľnohospodársky majetok uvedený v § 20.

48. Poznámka č. 1 uvedená v § 1 ods. 1 písm. a/ zákona č. 229/1991 Zb. odkazuje na § 1 zákona č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 75/1976 Zb. Poznámka č. 2 odkazuje na § 2 zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch.

49. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. (v znení ku dňu 24. júna 1990) nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu uvedené v § 1 ods. 1 spravujú právnické osoby zriadené zákonmi Českej národnej rady a Slovenskej národnej rady (ďalej len „pozemkové fondy“), s výnimkou pozemkov,

- a) na ktorých sa nachádza cintorín,
- b) ktoré sú určené pre obranu štátu, 14)
- c) ktoré sú určené na ťažbu nerastov, 15)
- d) chránených podľa osobitných predpisov, 16)
- e) ktoré sú súčasťou lesného pôdneho fondu, na ktoré sa nevzťahuje postup podľa § 6 ods. 1.

50. Podľa § 17 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 229/1991 Zb. v znení ku dňu 24. júna 1991 pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, postupujú pozemkové fondy pri prevode nehnuteľného majetku štátu podľa osobitných predpisov. Do schválenia privatizačného projektu alebo v súlade s ním môže pozemkový fond nehnuteľný majetok dať do užívania iným osobám. (3) Ak má o nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu záujem viac fyzických osôb, majú prednosť pri postupe podľa odseku 2 doterajší užívatelia a ďalej samostatne hospodáriaci roľníci. Z ostatných záujemcov majú prednosť osoby trvale bývajúce v obci, v ktorej katastrálnom území sú nehnuteľnosti. (4) Pri pochybnostiach o tom, či ide o nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, rozhodujú príslušné ústredné orgány štátnej správy republiky.

51. Podľa § 1 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 53/1966 Zb., v znení zákona č. 75/1976 Zb. poľnohospodársky pôdny fond je základným prírodným bohatstvom našej krajiny, nenahraditeľným výrobným prostriedkom umožňujúcim dosiahnuť sebestačnosť vo výrobe základných potravín a je jednou z hlavných zložiek životného prostredia. Ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu, jeho

zveľaďovanie, využívanie a rozširovanie patrí k popredným úlohám našej socialistickej spoločnosti (1). Poľnohospodárskym pôdnym fondom je poľnohospodárska pôda obhospodarovaná (orná pôda, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady, lúky, pastviny) a pôda, ktorá bola a má byť naďalej poľnohospodársky obhospodarovaná, ale dočasne obrábaná nie je (2). Do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré síce neslúžia bezprostredne poľnohospodárskej výrobe, avšak sú pre ňu nepostrádateľné, ako poľné cesty, pozemky so zariadením dôležitým pre poľné závlahy, vodné nádrže a rybníky potrebné pre poľnohospodársku výrobu, hrádze slúžiace na ochranu pred zamokrením alebo záplavou, ochranné terasy proti erózii a pod. (3). O tom, že ide podľa odsekov 2 a 3 o súčasť poľnohospodárskeho pôdneho fondu, rozhoduje v pochybnostiach orgán ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu (4).

52. Vyššie uvedený zákon o ochrane pôdneho poľnohospodárskeho fondu bol s účinnosťou od 25. júna 1992 zrušený zákonom č. 307/1992 Zb. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 307/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu 25. júna 1992 poľnohospodársky pôdny fond tvoria poľnohospodárske pozemky, ktoré sú v katastri nehnuteľností členené na ornú pôdu, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady a trvalé trávne porasty. Do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré slúžia na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov; ustanovenia osobitných predpisov zostávajú nedotknuté.

53. Kľúčovou otázkou v predmetnej veci bolo, či predmetné nehnuteľnosti - pozemky parc. č. 1094/1 a parc. č. 1094/8 zapísané na LV č. XXXX spĺňali ku dňu 24. júna 1991 (účinnosť zákona č. 229/1991 Zb.) definíciu § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. a teda, či žalobcoví (dovolateľovi) svedčí vlastnícke právo k nim a SPF ich správa. Dovolateľ namietol, že súdy pri otázke vlastníctva pozemkov v hospodárskych dvoroch tvoriacich jednotný celok, sa nimi nezaoberali z pohľadu, že sa jednalo o pozemky slúžiace na zabezpečenie využívania jednotlivých pozemkov tvoriacich pozemkový pôdny fond, ktoré podľa zákona č. 307/1992 Zb. patria do poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Nesúhlasil s názorom súdu, že spravuje len pozemky, ktoré sú zastavané stavbami evidovanými v katastri nehnuteľností. Podľa neho aj pozemky, na ktorých sú dvory, manipulačné a obslužné plochy hospodárskych budov, hoci nie sú *expressis verbis* uvádzané ako stavby, majú charakter pozemkov, ktoré patria do pozemkového pôdneho fondu podľa § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. V tejto súvislosti poukázal na definíciu poľnohospodárskeho pôdneho fondu nachádzajúcu sa v zákone o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu (zákona č. 53/1966 Sb. v znení zákona č. 75/1976 Zb., zákona č. 307/1992 Zb.).

54. Dovolací súd uvádza, že súdy nižšej inštancie sa pri riešení tejto otázky dopustili nesprávneho právneho posúdenia. Odvolací súd ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. zúžil výlučne len na pozemky, ktoré sú poľnohospodárskou pôdou, resp. pozemky, na ktorých stoja hospodárske stavby. Z daného ustanovenia vyplýva, že účelom zákonodarcu bol širší výklad zákona, o čom svedčia aj použité pojmy, ktoré nie sú v právnych predpisov konkrétne definované, napr. pôdu, ktorá tvorí poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrí, iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, stavby slúžiace poľnohospodárskej a lesnej výrobe alebo s ňou súvisiacemu vodnému hospodárstvu, včítane zastavaných pozemkov. V tejto spojitosti dovolací súd dáva do pozornosti, že zákon č. 229/1991 Zb., podľa ktorého prešli sporné nehnuteľnosti do správy dovolateľa, odkazuje v § 1 ods. 1 písm. a/ cez poznámka č. 1 na § 1 zákona č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 75/1976 Zb. Podľa neho poľnohospodársky pôdny fond je základným prírodným bohatstvom našej krajiny, nenahraditeľným výrobným prostriedkom umožňujúcim dosiahnuť sebestačnosť vo výrobe základných potravín a je jednou z hlavných zložiek životného prostredia. Konkrétnejšie ďalej upravuje, že poľnohospodárskym pôdnym fondom je poľnohospodárska pôda obhospodarovaná (orná pôda, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady, lúky, pastviny) a pôda, ktorá bola a má byť naďalej poľnohospodársky obhospodarovaná, ale dočasne obrábaná nie je. Do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré síce neslúžia bezprostredne poľnohospodárskej výrobe, avšak sú pre ňu nepostrádateľné, ako poľné cesty, pozemky so zariadením dôležitým pre poľné závlahy, vodné nádrže a rybníky potrebné pre poľnohospodársku výrobu, hrádze slúžiace na ochranu pred zamokrením alebo záplavou, ochranné terasy proti erózii a pod. O tom, že ide podľa odsekov 2 a 3 o súčasť poľnohospodárskeho pôdneho fondu, rozhoduje v pochybnostiach orgán

ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Taktiež aj zákon č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v čase nadobudnutia svojej účinnosti (ktorý okrem iného aj zrušil predchádzajúci zákon o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu) definoval poľnohospodársky pôdny fond v § 2 ods. 1 širšie „do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré slúžia na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov?.

55. Z rozhodnutí súdov prvej inštancie a odvolacieho súdu zreteľne vyplýva, že po právnej stránke síce správne aplikovali § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb., avšak toto ustanovenie neaplikovali v celom rozsahu (úplne) a opomenuli zohľadniť pri skúmaní charakteru nehnuteľností definovaných v § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. definíciu poľnohospodárskeho pôdneho fondu v zákone o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v rozsahu, čo doň patrí, teda pozemky akého charakteru, pričom jednoznačne nejde len o pozemky, na ktorých sú postavené v § 1 ods. 1 uvedené stavby. Do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré slúžia na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov, resp. pozemky, ktoré síce neslúžia bezprostredne poľnohospodárskej výrobe, avšak sú pre ňu nepostrádateľné. Súdny teda opomenuli aplikovať ustanovenia uvedené vyššie so zákona o ochrane pozemkového pôdneho fondu týkajúcich sa súčasti pozemkového pôdneho fondu. Vzhľadom k tomu, že či ide o súčasti poľnohospodárskeho pôdneho fondu, rozhoduje podľa § 1 ods. 4 zákona č. 53/1966 Zb., v znení zákona č. 75/1976 Zb. v pochybnostiach orgán ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu, odporúčanie odvolacieho súdu obrátiť sa na príslušný orgán ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu malo svoje opodstatnenie a dôležitosť, najmä ak iné dôkazy k spornej otázke týkajúcej sa pozemkov parc. č. 1094/1 a parc. č. 1094/8 zapísané na LV č. XXXX už nie je možné predložiť, či získať. Za dôležité považuje dovolací uviesť aj to, že podstatný je charakter nehnuteľností v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 229/1991 Zb., nie v čase vydania rozhodnutia v merite v tejto veci. Rovnako nie je možné vychádzať pri zodpovedaní danej kľúčovej otázky jedine z údaju o spôsobe využitia pozemku podľa kódu využitia vyplývajúceho z listu vlastníctva ku dňu vydania rozhodnutia, nakoľko daný postup vylúčil skúmanie charakteru sporných nehnuteľností v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. Zo zisteného skutkového stavu dovolaciemu súdu nešlo, že sporný pozemok parcely registra „C“, parc. č. 1094/1, je na liste vlastníctva vedený ako druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie a druhý sporný pozemok parcely registra „C“, parc. č. 1094/8 ako ostatná plocha. Spôsob využitia majú tieto pozemky na LV uvedené pod kódom 18 - pozemok, na ktorom je dvor a 37 - pozemok, na ktorom sú skaly, svahy, rokliny, výmole, vysoké medze s krovím alebo kamením a iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok. Aký stav ich využitia bol ku dňu nadobudnutia účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. zostalo medzi stranami sporné. Vzhľadom na vyznačený druh pozemku je zrejmé, že sporné nehnuteľnosti sa nachádzajú v zastavanom území obce, čo nevyklučuje, že by sa na tieto pozemky zákon č. 229/1991 Zb. podľa § 1 ods. 1 písm. a/ nevzťahoval, nakoľko zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by žalobca nemohol spravovať aj pôdu nachádzajúcu sa v intraviláne. Za dôležité považuje dovolací súd uviesť aj to, že ustanovenie § 1 ods. 1 písm. b/ zákona č. 229/1991 Zb. sa vzťahuje aj na iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, včítane zastavaných pozemkov. K otázke dovolateľa preto dovolací súd odpovedá, že pozemky, ktoré sa nachádzajú v tzv. hospodárskych dvoroch, ak ku dňu 24. júna 1991 slúžili na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov pre poľnohospodársku výrobu, respektíve boli pre jej realizáciu nepostrádateľné (slúžili poľnohospodárskej výrobe), patria tieto pozemky ako súčasť do poľnohospodárskeho pôdneho fondu a spadajú pod § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. O tom, že pozemky sú súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu, rozhodoval v pochybnostiach orgán ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu (zákona č. 53/1966 Z. z., zákona č. 304/1992 Zb.), resp. t. č. orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (zákona č. 220/2004 Z. z. - § 23 obvodný pozemkový úrad, ktorý vedie aj databázu informácií o poľnohospodárskej pôde - predtým poľnohospodársky pôdny fond).

56. Vzhľadom na vyššie uvedené povinnosťou súdu prvej inštancie bude zaujať stanovisko k predloženým dôkazom zo strany žalobcu (kolaudačné rozhodnutia, rozhodnutia o povolení užívania stavieb a stanovisko Družstva podielnikov Devín), ktoré v rámci svojho odôvodnenia ani nespomenul? dostatočne zdôvodniť prečo sa neobrátil na ústredný správny orgán za účelom zistenia charakteru sporných nehnuteľností v čase účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. a zdôvodniť nevykonanie vylúču

svedka Ing. Beleša, resp. vykonanie týchto dôkazov a dopytu opätovne prehodnotiť s poukazom na definíciu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, na ktorú dovolací súd poukázal. V dôsledku zrušovacieho rozhodnutia dovolacieho súdu, ďalšie prípadné skutkové zistenia budú mať dopad aj na právne posúdenie predmetného prípadu s tým, že súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom vyjadreným dovolacím súdom.

57. Keďže konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou nesprávneho procesného postupu, predpokladanou v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. a zároveň aj nesprávnym právnym posúdením predpokladaným v § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., dovolací súd žalobcom napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.). Dôvody, pre ktoré bolo potrebné zrušiť rozsudok odvolacieho súdu identifikoval najvyšší súd aj pri rozhodnutí súdu prvej inštancie a aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 449 ods. 2 C. s. p.). Z uvedených dôvodov preto najvyšší súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba v časti zamietnutá, a ktorým potvrdil výrok III. súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania a zároveň zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a vec vrátil v zrušenom rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.). Dovolací súd zrušil aj súvisiaci výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodnutia odvolacieho súdu a tiež výrok III. rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania ako závislom výroku, nakoľko zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu a rozhodnutia súdu prvej inštancie (vo výroku II.) výrok o trovách konania stratil svoj základ.

58. V ďalšom konaní sú sudy nižšej inštancie (súd prvej inštancie a odvolací súd) viazané právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 C. s. p.).

59. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova aj o trovách pôvodného konania (prvoinštančného, aj odvolacieho konania), ako aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

60. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.